

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile (SER) cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice (TCE), state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe a fost elaborat de către Ministerul Energiei cu suportul „Moldovan Green Transition Technical Assistance Facility project” implementat de către Expertise France.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre a fost elaborat în temeiul art. 5 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, care prevede că politica de stat în acest domeniu se fundamentează pe principiul alinierii cadrului legislativ național la normele și standardele Uniunii Europene. Astfel, Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile transpune parțial Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328 din 21 decembrie 2018, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC. Totodată, conform art. 10 alin (1) lit. k⁴) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile „Guvernul elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, și aprobă un regulament cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe”.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Conform angajamentelor Republicii Moldova față de Comunitatea Energetică, obiectivul pentru ponderea consumului final brut de SER în anul 2020 a fost stabilit la 17%. Astfel, datorită politicilor statului și sprijinului partenerilor externi, Republica Moldova a depășit acest obiectiv, ajungând la o pondere de 23.57% a energiei regenerabile în consumul final brut de energie. Cu toate acestea, a fost depășit doar obiectivul sectorial pentru încălzire și răcire, în timp ce contribuțiile energiei din surse regenerabile la energia electrică și transporturi sunt încă foarte scăzute. Conform Deciziei Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2022/02/MC-EnC, Republica Moldova are un obiectiv de a atinge o pondere de 27% de SER în consumul final brut de energie, până în 2030. Deși toate țările UE pot produce diverse forme de energie regenerabilă, anumite zone geografice au un potențial mai ridicat de a produce volume mai mari decât altele. De exemplu,

țările cu multe râuri au posibilitatea de a produce multă energie hidroelectrică, în timp ce ratele anuale ridicate de insolație din alte țări le oferă un avantaj în ceea ce privește generarea de energie solară. Piața internă a energiei a Europei creează oportunitatea țărilor de a coopera pentru a exploata aceste resurse regenerabile și pentru a-și îndeplini obiectivele naționale de energie regenerabilă.

Conform Planului Național integrat privind Energia și Clima (PNEC) al Republicii Moldova a fost estimată o pondere SER în consumul total brut de energie pentru două scenarii indicate în tabelul 1: WEM (cu măsuri existente) și WPM (cu măsuri planificate). Este important de menționat că, în prezent, unele dintre măsurile planificate sunt deja implementate, ceea ce conferă scenariului WPM o mai bună conformitate cu realitatea.

Tabelul 1. Proiecțiile SER în consumul brut de energie în perioada 2016-2030.

Anul	2016	2020	2025	2030
WEM	26,6%	22,2%	22,0%	22,4%
WPM	26,6%	22,2%	23,6%	28,7%

În acest context pentru a reduce costurile asociate îndeplinirii obiectivului național prevăzut în Directiva (UE) 2018/2001, adaptată și aprobată în cadrul Comunității Energetice, este necesar să se faciliteze consumul de energie din SER produsă în părți contractante la TCE (în continuare – părți contractante) și state membre ale UE. De asemenea, să permită includerea energiei din surse regenerabile consumată în alte părți contractante, state membre ale UE sau țări terțe în calculele aferente propriei ponderi, cu condiția ca aceasta să fie produsă pe teritoriul lor.

Mecanismul de proiect comun permite Republicii Moldova să colaboreze cu una sau mai multe părți contractante, state membre ale UE sau țări terțe pentru proiecte comune de energie produsă din SER. Energia produsă din SER dintr-un anumit proiect comun este împărțită între una sau mai multe părți contractante, state membre ale UE sau țări terțe, cu sau fără un flux fizic al energiei produse. Doar în cazul cooperării cu o țară terță fluxul fizic de energie este o condiție obligatorie. Totodată, astfel de cooperare internațională oferă accesul la multiple mecanisme de finanțare destinate sprijinirii proiectelor comune legate de energia regenerabilă, ceea ce ar permite implementarea de soluții inovative și integrarea eficientă a energiilor regenerabile în rețelele naționale și internaționale. Aceste fonduri sunt concepute pentru a încuraja cooperarea între statele membre ale UE, țările terțe și alți actori, facilitând tranziția către un sistem energetic durabil și cu emisii scăzute de carbon.

În prezent, legislația națională stabilește un cadru legal pentru implementarea proiectelor comune cu una sau mai multe părți contractante, state membre ale UE sau țări terțe, însă este necesară dezvoltarea suplimentară a mecanismelor și procedurilor specifice. Aceasta va permite Republicii Moldova să își atingă obiectivele SER prin eficientizarea costurilor, promovarea și dezvoltarea tehnologică, dezvoltarea capacităților și cooperare pe termen lung asigurând totodată menținerea integrală a obiectivelor naționale SER.

Prin urmare, acest mecanism de cooperare internațională este esențial pentru Republica Moldova în atingerea obiectivului național de 27% pentru ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie până în 2030 și respectarea obligației de a transpune la nivel național acquis-ul comunitar.

La elaborarea prezentului proiect au fost consultate următoarele documente:

- Ghid privind utilizarea mecanismelor de cooperare în domeniul energiei regenerabile¹.
- Ghid privind partajarea costurilor-beneficii în proiectele transfrontaliere de cooperare în domeniul energiei regenerabile².

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Elaborarea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la implementarea proiectelor comune în domeniul energiei electrice din SER cu una sau mai multe părți contractante, state membre ale UE sau țări terțe are la bază necesitatea îmbunătățirii mediului investițional național în domeniul energiei regenerabile. Această îmbunătățirea poate fi realizată prin completarea și consolidarea cadrului normativ cu relevanță în domeniul energiei regenerabile.

Pentru intervenția propusă, se stabilesc următoarele obiective specifice:

- 1) Atingerea obiectivului național. Conform Deciziei Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2022/02/MC-EnC, Republica Moldova are un nou obiectiv de a atinge o pondere de 27% din energie din surse regenerabile în consumul final brut de energie până în 2030.
- 2) Cooperare internațională. Posibilitate de a tranzacționa ponderile de energie din surse regenerabile între una sau mai multe părți contractante, state membre ale UE sau țări terțe, pentru a sprijini atingerea obiectivelor naționale și pentru a oferi flexibilitate în respectarea acestora.
- 3) Reducerea costurilor cauzate de îndeplinirea obiectivului național prevăzut de Directiva (UE) 2018/2001 în varianta adaptată și aprobată de Comunitatea Energetică.
- 4) Promovarea și dezvoltarea tehnologică în domeniul energiei regenerabile.

Principalele prevederi ale proiectului:

- 1) Identificarea necesității unui proiect comun. Pentru a identifica necesitatea unui proiect comun, Ministerul Energiei analizează anual datele cu privire la evoluția sectorului energiei regenerabile în baza rapoartelor anuale elaborate de organele de resort din domeniul energetic, inclusiv datele cu privire la progresul spre atingerea obiectivului național în domeniul energiei din surse regenerabile, prevăzut în Planul Național Integrat privind Energia și Clima.
- 2) Elaborarea unui studiu de fezabilitate. Dacă există riscul de neîndeplinire sau probabilitatea de depășire a obiectivului național, precum și necesitatea de implementare a proiectului comun, Ministerul Energiei elaborează un studiu de fezabilitate. Acesta include:
 - a. analiza oportunităților de implementare a proiectului comun pe teritoriul Republicii Moldova;
 - b. identificarea țărilor pentru implementarea proiectului comun;
 - c. analiza oportunitățile de implementare a proiectului comun pe teritoriul țărilor identificate;
 - d. analiza cost-beneficiu.

¹ Ghid privind utilizarea mecanismelor de cooperare în domeniul energiei regenerabile: https://energy.ec.europa.eu/document/download/88e3eafc-ecf1-4417-8df2-308c3f51317_en?filename=com_2013_public_intervention_swd05_en.pdf

² Ghid privind partajarea costurilor-beneficii în proiectele transfrontaliere de cooperare în domeniul energiei regenerabile: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52022XC1229\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52022XC1229(01))

- 3) Notificarea unei sau mai multor părți contractante, state membre sau țări terțe stabilite în baza studiului de prefezabilitate cu privire la intenția implementării unui proiect comun.
- 4) Elaborarea unui memorandum de înțelegere. Memorandum de înțelegere stabilește cadrul pentru o cooperare reciproc avantajoasă dintre Ministerul Energiei și cealaltă parte/părți semnatare ale acestuia cu privire la implementarea unui proiect comun. Totodată, memorandumul de înțelegere prevede realizarea unui studiu de fezabilitate privind implementarea unui proiect comun. În cazul în care studiul de fezabilitate prevăzut în memorandumul de înțelegere stabilește că proiectul comun este fezabil pentru toate părțile implicate, se încheie un acord de proiect comun cu acestea.

Un exemplu relevant în acest context este Germania și Danemarca care, în baza memorandumului de înțelegere, au semnat un acord pentru Bornholm Energy Island în Marea Baltică, primul proiect comun de energie offshore din Europa conform Directivei UE privind energia regenerabilă. Acest proiect va conecta cel puțin 3 GW de capacitate eoliană offshore la rețea până la începutul anilor 2030, cu 2 GW transportați în Germania și 1,2 GW în Danemarca. Operatorii de sistem de transmisie, 50Hertz și Energinet, vor împărți costurile infrastructurii și veniturile din congestionare.³

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Având în vedere că proiectul menționat are ca scop transpunerea Directivei 2018/2001 și detalierea unor aspecte specifice din Legea nr. 10/2016, nu au fost identificate opțiuni alternative față de cea propusă.

În contextul evoluției situației fără intervenție, calitatea Republicii Moldova de Parte Contractantă în cadrul TCE presupune un angajament ferm de a respecta și implementa acquis-ul comunitar. Prin urmare, un astfel de scenariu este de evitat.

Din aceste considerente este necesară aprobarea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din SER cu una sau mai multe părți contractante, state membre ale UE sau țări terțe.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Menținerea situației actuale și lipsa unor mecanisme clare de cooperare internațională cu privire la dezvoltarea întregului domeniu SER din partea Guvernului, ar cauza:

- Neonorarea angajamentelor asumate de Republica Moldova odată cu aderarea la TCE sau la Acordul de la Paris. În condițiile unei pasivități la acest capitol, ar conduce la renunțarea la adoptarea unei agende de dezvoltare durabilă, și la pierderea unor beneficii economice semnificative. Lipsa de acțiune în promovarea producerii și utilizării energiei electrice regenerabile ar afecta securitatea energetică, reducând siguranța alimentării cu energie electrică. Totodată, acest fapt ar însemna un mediu mai puțin prietenos și o expunere crescută la efectele schimbărilor climatice.
- Riscuri pentru Republica Moldova să ajungă un stat izolat, fără posibilitatea obținerii unor beneficii de pe urma implementării mecanismului de cooperare internațională. Astfel, pentru scenariul unde Republica Moldova ar putea să își deschidă

³ Proiect comun între Germania și Danemarca: <https://www.offshorewind.biz/2023/06/02/denmark-and-germany-sign-bornholm-energy-island-agreement-first-legally-binding-cooperation-on-joint-offshore-renewable-project-in-eu/>

mecanismului de cooperare internațională pentru unitățile de generare a energiei din SER edificate în alte jurisdicții, lipsa mecanismelor date în cadrul legal ar limita Guvernul: i) să reflecte energia regenerabilă generată în afara hotarelor Republicii Moldova în statisticile naționale și în contul eforturilor de onorare a angajamentelor asumate și ii) să obțină beneficii/economii financiare.

- Privarea statului de unele beneficii de natură „financiară”. În condițiile unui proiect comun, Republica Moldova ar putea comercializa energia produsă în cadrul proiectului comun, obținând mijloace financiare pe care le-ar putea canaliza spre realizarea unor anumite obiective. Într-o situație inversă, Republica Moldova ar putea apela la negocierea și procurarea energiei regenerabile din cadrul proiectului comun, astfel asigurând atingerea ȋintelor sectoriale pe care și le-a propus, dar într-un mod optim din punct de vedere al costurilor.
- Reducerea cooperării internaționale și potențialelor proiecte de energie regenerabilă pentru a-și îndeplini obiectivele naționale. Totodată, statul ar pierde la capitolul adaptarea noilor tehnologii, în special cele de stocare a energiei electrice, întrucât RED II promovează instalarea acestora în tandem cu unitățile de generare încurajând Guvernele să nu taxeze în niciun fel energia electrică generată și consumată de gospodărie fără a fi injectată în rețeaua publică.
- Limitarea premiselor necesare pentru dezvoltarea unei piețe naționale, cu perspectiva integrării acestora într-o piață regională (care ar include părți contractante).

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul de act normativ nu presupune, în momentul de față, cheltuieli financiare, fiind conceput ca un mecanism alternativ care nu impune obligații financiare pentru Republica Moldova. Astfel, Ministerul Energiei poate identifica necesitatea unui proiect comun, dacă se identifică riscul de neîndeplinire sau probabilitatea de depășire a obiectivului național și totodată necesitatea de implementarea proiectului comun în baza rapoartelor anuale elaborate de organele de resort din domeniul energetic, va fi necesară un studiu de fezabilitate. Acest studiu va analiza oportunitățile de implementare a proiectului comun cât pe teritoriul Republicii Moldova cât și pe teritoriul ȋărilor identificate.

Dacă se va stabili necesitatea implementării proiectului comun, costurile estimate vor fi determinate într-un studiu de fezabilitate prevăzut de memorandumul de înțelegere dintre Ministerul Energiei și părțile implicate. În cazul în care studiul de fezabilitate prevăzut în memorandumul de înțelegere stabilește că proiectul comun este fezabil pentru toate părțile implicate, se încheie un acord de proiect comun cu acestea.

Costurile unui proiect comun depind de partajarea costurilor între Republica Moldova și părțile implicate, acestea pot adopta mai multe modele, în funcție de capacitatea financiară, beneficiile așteptate și rolurile specifice ale fiecărei părți. Modelele posibile includ partajarea proporțională a costurilor în funcție de consumul de energie, partajarea egală, responsabilitățile specificate (de exemplu, construcție versus integrare în rețea), partajarea veniturilor sau chiar un model hibrid public-privat. Factori precum accesul la finanțare internațională, reglementările naționale și capacitatea de export a energiei vor influența distribuția costurilor și beneficiilor. Scopul este de a asigura viabilitatea financiară a proiectului și de a echilibra avantajele economice și energetice pentru ambele părți implicate.

De exemplu, dacă o centrală SER ar fi construită pe teritoriul Republicii Moldova, proiectul ar contribui la reducerea dependenței de energia externă, creând locuri de muncă și sprijinind integrarea în piața europeană. Dacă centrala ar fi localizată într-o țară vecină,

energia ar putea fi exportată în Republica Moldova prin infrastructura deja existentă, diversificând sursele de energie și reducând riscurile de volatilitate a prețurilor. Proiectele hibride sau offshore, care combină surse regenerabile pe teritoriul ambelor țări sau chiar în Marea Neagră, ar putea oferi soluții sustenabile și constante, dar ar implica investiții mari și coordonare complexă. Fiecare scenariu adresează necesitatea diversificării surselor de energie, dar necesită o infrastructură modernă și un cadru legislativ clar pentru succes.

Totodată, un alt scenariu poate fi când energia produsă din SER este transferată sub formă de transfer statistic (transfer virtual de energie care se va include în calculul ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie). În cazul înregistrării unei supra-producții de energie regenerabilă și depășirea ȋntelor naționale, Guvernul ar putea valorifica surplusul obținut în cadrul proiectului comun, prin comercializare generând mijloace financiare ce pot fi direcționate către realizarea anumitor obiective. Într-o situație inversă, Guvernul ar putea negocia și achiziționa energie regenerabilă în una sau mai multe părți contractante, state membre ale UE sau țări terțe, asigurând astfel atingerea ȋntelor sectoriale propuse, într-un mod optim din punct de vedere al costurilor. Acest scenariu ar fi fezabil în condițiile în care costul nivelat al energiei regenerabile achiziționate și transferate statistic este mai mic decât energia regenerabilă care ar fi generată local.

Traietoriile estimate ale ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, până în 2050, inclusiv obiectivele intermediare pentru anul 2030, sunt prezentate în Figura 1. Menționăm că, a fost estimată în baza scenariului WPM (cu măsuri planificate) având în vedere că, în prezent, unele dintre măsurile planificate sunt deja implementate, ceea ce conferă scenariului WPM o mai bună conformitate cu realitatea.

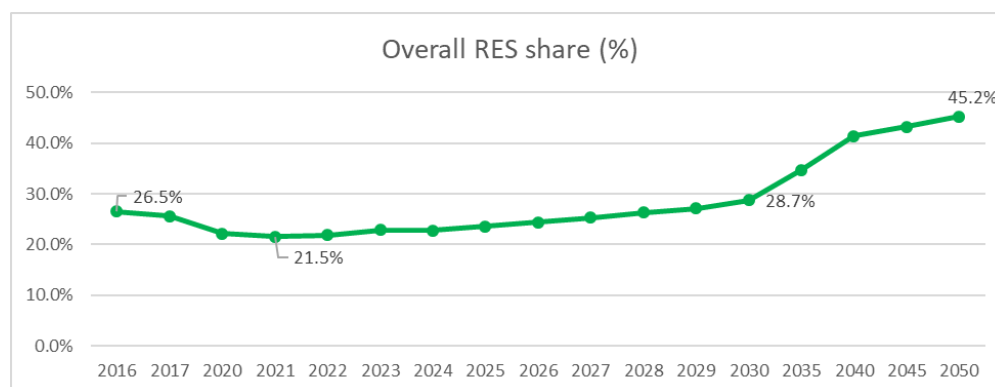

Figura 1. Pondere totală a SER și traiectoriile scenariul WPM în perioada 2016 – 2050.

Se estimează că, ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie al Republicii Moldova în scenariul WPM va ajunge la 28,7% în 2030 și va crește până la 45,2% în 2050. Totodată, este important de subliniat că, în prezent, TCE nu prevede penalități pentru părțile contractante dacă acestea nu-și ating ponderea SER în consumul final brut.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din SER cu una sau mai multe părți contractante, state membre ale UE sau țări terțe nu va avea un impact negativ asupra sectorului privat. Mai mult decât atât mecanismul de cooperare internațională propus va reprezenta o oportunitate pentru a crește investițiile în valorificarea SER și de a se implica în cercetare și dezvoltare.

Experiența UE arată că proiectele comune gestionate de statele membre reprezintă o excepție rară. Practica de până acum a demonstrat că sectorul privat joacă un rol esențial în identificarea și dezvoltarea proiectelor de cooperare potențiale.

Pentru a implica sectorului privat, Republica Moldova în calitate de parte a unui proiect comun, ar putea lansa o licitație pentru un proiect specific, solicitând agentului economic privat câștigător să construiască și să opereze o instalație conform specificațiilor stabilite. Alternativ, ar putea dezvolta un cadru care să încurajeze agenții economici privați să identifice și să elaboreze inițiative de proiecte comune, pentru a aplica ulterior la sprijinul predefinit.

Proiectul menționat va contribui la creșterea cooperării cu entitățile private prin dezvoltarea proiectelor comune. Totodată, ar urma să ofere condiții economice viabile, agenții economici privați asigurând un flux constant de investiții. De asemenea, se anticipează că entitățile private vor dispune de o cunoaștere aprofundată a surselor de energie regenerabilă disponibile, a costurilor relative ale acestora și a particularităților pieței, atât pe plan național, cât și în cadrul altor părți contractante, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe. Prin implicarea acestora, această expertiză poate fi exploatată în vederea identificării și dezvoltării unor proiecte de energie regenerabilă eficiente din punct de vedere economic, promovând astfel o tranziție energetică sustenabilă.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Implementarea prezentului proiect de act normativ va contribui indirect la creșterea unui nivel sporit de securitate energetică a țării și nu generează impact asupra datelor cu caracter personal sau asupra echității și egalității de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Promovarea producerii și utilizării energiei electrice regenerabile este direct proporțională cu un grad mai înalt de securitate în alimentarea cu energie electrică, la un mediu mai prietenos și o expunere mai redusă la schimbările climatice.

Implementarea mecanismului de cooperare internațională ar putea stimula următoarele obiective naționale:

- Atingerea unei ponderi de 27% de energie din surse regenerabile în consumul final brut de energie, până în 2030. Astfel, stimulând procesul de decarbonizare și îmbunătățire a mediului ambiant.
- Reducere până în 2030 a emisiilor totale de gaze cu efect de seră cu 70%, sub nivelul din 1990, – echivalentul a maximum 13,6 Mt CO₂e. Republica Moldova, în calitate de parte contractantă a Comunității Energetice, ar trebui să reducă până în 2030 emisiile nete de GES cu 68,6% sau emisiile de GES nu ar trebui să depășească 9,1 Mt CO₂e
- Reducerea emisiilor totale de gaze cu efect de seră cu 88% până în 2030, comparativ cu nivelul din 1990, condiționată de disponibilitatea sprijinului internațional.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu a fost identificat alte impacturi și informații relevante.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Legea nr.10/2016 transpune parțial Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei SER, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328 din 21 decembrie 2018, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC.

Directiva 2018/2001 face parte din pachetul legislativ al Comisiei Europene „Energie curată pentru toți Europeanii” (En.: Clean Energy for All Europeans⁴) adoptat de Comunitatea Energetică, care include 8 acte legislative. Totodată, prin decizia Consiliului Ministerial din D/2021/14/MC-EnC din noiembrie 2021, pentru Părțile Contractante au devenit obligatorii pentru transpunere 5 acte din domeniul energiei regenerabile, guvernantei și eficienței energetice.

Obiectivul Directivei (UE) 2018/2001 este de a promova utilizarea energiei din surse regenerabile în cadrul Uniunii Europene. Aceasta stabilește un sistem comun pentru promovarea energiei regenerabile în diferite sectoare și include obiective obligatorii pentru Uniunea Europeană privind cota de energie regenerabilă în mixul energetic până în 2030.

De asemenea, reglementează pentru prima dată autoconsumul și contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, în conformitate cu Acordul de la Paris din 2015 și cadrul de politici privind energia și clima al Uniunii pentru 2030.

În conformitate cu art. 21 pct. 1 lit d) și art. 31 pct. 4 din Legea nr. 100/2017 cu privire la acte normative, a fost elaborat tabelul de concordanță anexat la prezentul proiect care conține o informație exhaustivă privind transpunerea parțială a Directivei (UE) 2018/2001 în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prin prezentul proiect se propune transpunerea totală a următorilor articole din Directiva (UE) 2018/2001 în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC:

- Articolul 9. Proiecte comune între părțile contractante sau părțile contractante și statele membre ale Uniunii Europene.
- Articolul 10. Efectele proiectelor comune între părțile contractante sau părțile contractante și statele membre ale Uniunii Europene.
- Articolul 11. Proiecte comune între părțile contractante și țări terțe.
- Articolul 12. Efectele proiectelor comune între părțile contractante și țări terțe.

Prin urmare, Republica Moldova are obligația de a transpune la nivel național acquis-ul comunitar. Astfel, transpunerea articolului susmenționat poate fi esențial în atingerea obiectivului național de 27% pentru ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie până în 2030.

⁴ Portalul Comisiei Europene dedicate pachetului legislativ „Clean Energy for All Europeans”: https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-strategy/clean-energy-all-europeans-package_en

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a Proiectului hotărârii Guvernului este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Energiei, compartimentul „Transparență decizională, consultări publice” și pe portalul guvernamental (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13390). În perioada de referință nu a parvenit propuneri pe marginea acestui document.

7. Concluziile expertizelor

În scopul respectării art. 34 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre va fi supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție, expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare a Legislației și respectiv expertizei juridice de către Ministerul Justiției.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Aprobarea Regulamentului elaborat prin prezentul proiect completează Legea nr. 10/2016 și exclude necesitatea reglementării separate în alte acte normative.

Consolidarea cadrului juridic național pe domeniu are loc prin transpunerea a Directivei (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din SER⁵, după cum a fost adaptată prin Decizia D/2021/14/MC-EnC a Consiliului Ministerial al Comunității Energetice⁶. De subliniat că transpunerea și implementarea Directivei menționate este o obligație ce reiese din angajamentele Republicii Moldova în calitate de membru al Comunității Energetice în conformitate cu prevederile Legii nr. 117 din 23.12.2009 pentru aderarea Republicii Moldova la Tratatul de constituire a Comunității Energetice.

Directiva (UE) 2018/2001 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, înlocuiește Directiva (UE) 2009/28/CE, care a fost transpusă total în Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, care este legea-cadru în domeniul energiei regenerabile.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor hotărârii Guvernului nu implică realizarea unor măsuri speciale în acest sens.

Secretară de Stat

/semnat electronic/

Carolina NOVAC

⁵ Versiunea electronică a Directivei poate fi accesată pe platforma EURLEX: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018L2001&from=EN#d1e1160-82-1>

⁶ Versiunea electronică a Deciziei MC poate fi accesată pe pagina web a Secretariatului Comunității Energetice: https://www.energy-community.org/dam/jcr:c755f9db-f6e7-448c-9cf5-0a5f02113ae2/19thMCDecision14_CEPII_30112021.pdf